درس جبرخطی نیمسال اول ۰۳ - ۲۰ استاد: دکتر سرافراز

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

تمرین سری دوم (سوالات 3,7,11 غیر تحویلی هستند)

۱. بررسی کنید که هر کدام از معادلات زیر چند جواب متفاوت دارند. در صورت داشتن جواب ، همه آنها را نمایش دهید.

$$Ax = b \text{ where } A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 2 & 4 \\ 0 & 2 & 5 & 6 \\ 0 & 0 & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} \text{ and } b = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$
 (a)

$$Ax = b$$
 where $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix}$ and $b = \begin{bmatrix} 1 \\ -2 \end{bmatrix}$ (b)

$$and\ A = egin{bmatrix} 12 & 20 & 25 \\ 1 & 3 & 5 \\ 1 & 0 & 4 \end{bmatrix} \ ext{where} \ Ax = b ...$$
 where $Ax = b$. $Ax = b$.

۳. اگر $x \in \mathbb{R}^n$ باشد، آنگاه C_2 ، C_1 را بصورت مستقل از x طوری بیابید که: (میتوانید از نامساوی کوشی شوارتز استفاده کنید)

$$C_1||x||_1 \le ||x||_2 \le C_2||x||_1$$

- ۴. یک سیستم معادلات خطی داده شده با ماتریس A و بردار b مشخص می شود. می دانیم که سیستم حداقل یک پاسخ دارد. فرض کنید ماتریس A یک ماتریس A یک ماتریس A یک ماتریس A یک ماتریس و نامعلوم است که ویژگی های زیر را دارا می باشد:
 - ستون های ماتریس A مستقل خطی هستند.
 - ۲. بردار b بر بردار u عمود است.
 - ۳. مجموع المان های تمام ردیفهای ماتریس A برابر مقدار ثابت c است.
 - . اندازه بردار پاسخ این سیستم معادلات خطی (Ax=b) برابر با $\sqrt[2]{3}$ است.

با توجه به این موارد، به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱. برسی کنید از این ویژگیها چگونه برای استنباط خواص بردار x بدون حل مستقیم سیستم میتوان استفاده کرد.
- ۲. اگر ثابت c و بردار u مشخص باشند، چگونه از آنها میتوان برای محدود کردن پاسخ سیستم معادلات استفاده کرد؟

درس جبرخطی

۳. اگریک محدودیت دیگر بر ماتریس A اضافه شود که این ماتریس باید متقارن باشد ، چگونه برحلهای ممکن سیستم
 معادلات و ساختار ماتریس A تاثیر میگذارد؟

. این سیستم معادلات را برای
$$c=9$$
 و $c=0$ حل کنید و موارد بالا را با این مثال عددی توضیح دهید. $\mathbf{u}=\begin{bmatrix}1\\-2\\1\end{bmatrix}$

۵. سیستم معادلات خطی Ax = b را در نظر بگیرید.

$$A = \begin{bmatrix} a & 2 & 10 \\ 4 & b & 2 \\ 1 & 2 & c \end{bmatrix}, b = \begin{bmatrix} 1 \\ d \\ 1 \end{bmatrix}, x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}$$

این سیستم معادلات ویژگیهای زیر را دارد:

- ۱. این سیستم یک جواب مشخص دارد.
 - ۲. مجموع xi ها برابر ۲ است.
 - a + b + c = 15.
- [1,0,-1]: اولین ردیف ماتریس معکوس ${\bf A}$ برابر است با: ${\bf A}$. اولین موارد ${\bf A}$ موارد ${\bf A}$ و بردار ${\bf A}$ را محاسبه کنید.
- ۶. درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید و برای هرکدام توضیح کوتاه و مناسبی ارائه دهید.
- ۱. اگر S یک مجموعه وابسته خطی باشد آنگاه هر بردار در آن یک ترکیب خطی از سایر بردارهای مجموعه S میباشد.
 - ۲. هر مجموعه شامل بردار صفر، یک مجموعه وابسته خطی است.
 - ٣. مجموعه تهي يک مجموعه وابسته خطي است.
 - ۴. در یک دستگاه معادلات، می توان هر معادله را در هر ثابت دلخواهی ضرب کرد.
 - ۵. اگر یک فضای برداری متناهی البُعد باشد، آنگاه تمامی مجموعه های پایهٔ آن دارای تعداد اعضای یکسانی هستند.
 - $(Span(\{\})=\varnothing)$. پوش خطی تھی، تھی است.
 - ۷. بردار صفر به تنهایی یک فضای برداری یک بُعدی تشکیل می دهد.
- $\{v_1+v_2,v_1+v_3,v_2+v_3\}$ مستقل خطی باشد آنگاه مجموعه بردارهای $\{v_1,v_2,v_3\}$ مستقل خطی است.
- $\{v_1-v_2,v_1-v_3,v_2-v_3\}$ مستقل خطی باشد آنگاه مجموعه بردارهای $\{v_1,v_2,v_3\}$ مستقل خطی است.

$$\begin{bmatrix} x_3 \\ x_2 \\ x_4 \\ x_1 \end{bmatrix}$$
 عضو فضای \mathbb{R}^4 در نظر بگیرید. این بردار به همراه ۲۴ جایگشت مؤلفه های آن مثل \mathbb{R}^4 .۷ بردار x_1 عضو فضای x_2 عضو فضای x_3 به ته تب الف) صفر x_4 در فضای x_4 به ته تب الف) صفر x_4 به ته تب الف) صفر x_4 به ته تب الف) صفر x_4 به ته تب الف

زیرفضای S را Span می کنند. بردار x را به گونه ای انتخاب کنید که ابعاد زیرفضای S به ترتیب الف) صفر ب) یک ج) سه د) چهار باشد.

درس جبرخطی

۸. درستی هر یک از موارد زیر را نشان دهید:

 $||u+v||^2 + ||u-v||^2 = 2||u||^2 + 2||v||^2$. ١ قانون متوازى الاضلاع: ١.

 $\langle u,v
angle = rac{1}{4} \left(\|u+v\|^2 - \|u-v\|^2
ight) : \langle u,v
angle$ فرم قطبی برای ۲.

۳. تعمیم فیثاغورس: فرض کنید $\{u_1,u_2,\ldots,u_r\}$ مجموعه بردارهای متعامد باشد، آنگاه:

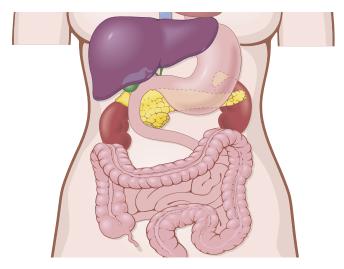
$$||u_1 + u_2 + \dots + u_r||^2 = ||u_1||^2 + ||u_2||^2 + \dots + ||u_r||^2$$

موارد زیر را اثبات کنید.

۹. فرض کنید $\{u_1, \dots, u_r, w_1, \dots, w_s\}$ یک مجموعه مستقل خطی و زیرمجموعه V باشد. آنگاه:

$$Span(\{u_1, ..., u_r\}) \cap Span(\{w_1, ..., w_s\}) = \{0\}$$

- ۲. فرض کنید ماتریس M یک ماتریس مربعی به ابعاد $n \times n$ باشد. چنانچه این ماتریس بالامثلثی بوده و درایه های روی قطر غیر صفر باشند، فضای ستونی این ماتریس برابر \mathbb{R}^n میباشد.
- ۳. فرض کنید V_1 و و V_2 دو زیر فضای غیر بدیهی فضای برداری V باشند $V_i \neq V, \{0\}$. در این صورت بردار $v \notin V_2$ و $v \notin V_1$ و جود دارد به طوری که $v \notin V_2$ و $v \notin V_3$
- ۱۰. یک سیستم چند بخشی اسیستمی متشکل از چند زیرسیستم است که هر یک از این زیرسیستم ها را، یک بخش (محفظه) می نامیم. برای توصیف حرکت یک ماده در بین n بخش در طول زمان، می توان از این خانواده مدل ها استفاده کرد. این ایده، بطور گسترده در فارماکوکینتیک n کاربرد دارد. فارماکوکینتیک شاخه ای از داروشناسی است که نحوه ی تغییر غلظت دارو در قسمت های مختلف بدن پس از ورود دارو به بدن را مورد مطالعه قرار می دهد. در این کاربرد، ماده ی مورد بحث، دارو است و بخش های مورد بررسی نیز می توانند جریان خون، ریه ها، قلب، کلیه ها، مغز و سایر اعضا و ارگان های درون بدن باشند. بعنوان مثال، می توان در شکل ۱ قسمتی از بدن انسان را مشاهده کرد که هر یک از اعضای درونی بدن، می تواند یک بخش در نظر گرفته شود.

شكل ١: بدن انسان، بعنوان مثالى از يك سيسستم قسمتقسمت

¹Compartmental System

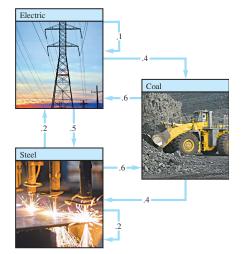
²Campartment

³Pharmaco-Kinetics

درس جبرخطی صفحه ۴ از ۴

i در این مسئله، یک سیستم چندبخشی متشکل از ۵ بخش را در نظر می گیریم. گیریم گیریم معرف مقدار دارو در بخش در زمان نمونهبرداری t+1، دارو به صورت ذیل در بین این بخشها حرکت می کند:

- ullet درصد از مقدار داروی موجود در بخش ۱ در زمان t، به بخش ۲ حرکت می کند.
 - ۵۰ درصد از مقدار داروی موجود در بخش ۲، به بخش ۳ حرکت میکند.
- ۳ درصد از مقدار داروی موجود در بخش ۳، به بخش ۱ و ۵۰ درصد نیز به بخش ۴ حرکت می کند.
 - ۸۰ درصد از مقدار داروی موجود در بخش ۴، به بخش ۵ حرکت می کند.
 - ۹۰ درصد از مقدار داروی موجود در بخش ۵ نیز از بدن دفع می شود.
- ۱. این سیستم را با یک سیستم دینامیکی خطی به صورت x_t به صورت $x_{t+1}=Ax_t$ بیان کنید که در آن، x_t برداری با طول مناسب و معرف مقادیر دارو در بخش های مختلف در زمان t است.
- ۲. با فرض این که قبل از تزریق، مقدار دارو در تمامی بخشهای بدن برابر با صفر بوده و در زمان تزریق، ۵۰ میلی گرم دارو به بخش اول تزریق شود، نمودار تغییر مقدار دارو در همهی بخشها تا زمان ۲۰ اُمین نمونهبرداری را ترسیم کنید.
- ۳. با شرایطی که در بخش قبل بیان شد، چقدر طول خواهد کشید تا ۹۰ درصد داروی تزریق شده، از بدن دفع شود؟
 آیا مقدار شرایط اولیه، در این زمان تأثیرگذار است؟
- ۴. با فرض دانستن مقدار x_k در kاُمین نمونه برداری، آیا میتوان مقدار دارو در زمان شروع نمونهبرداری را محاسبه λ د؟
- 11. اقتصادی متشکل از سه بخش زغالسنگ، برق (قدرت) و فولاد را در نظر بگیرید که خروجی (درآمد) هر بخش، مطابق با جدول ۱ بین تمام بخشها توزیع می شود که اعداد هر ستون از این جدول، کسر سهم هر بخش، از خروجی بخش ستون متناظر است. بعنوان مثال، 0.5 درآمد بخش برق، به بخش فولاد تعلق خواهد یافت. شکل ۲ نیز به دریافت مفهوم این جدول کمک می کند. در صورت امکان، مخارج تعادلی را بیابید که باعث می شود مخارج هر بخش با درآمد آن بخش برابر باشد.

جدول ۱: یک اقتصاد ساده متشکل از سه بخش و توزیع خروجی بین بخشهای مختلف

توزیع خروجی از:				
فولاد	برق	زغالسنگ		
.6	.4	.0	زغالسنگ	
.2	.1	.6	برق	استفاده شده توسط:
.2	.5	.4	فولاد	

شکل ۲: نمایش یک اقتصاد ساده متشکل از سه بخش و توزیع خروجی بین بخشهای مختلف